

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 08.08.15

Av Beate Alstad

PORNOGRAFI

Både i bildekunst og skriftlige kilder gjennom historien ser man at pornografi har vært tilstede, vært tilgjengelig i alle samfunn og for alle samfunnsklasser. De kan si oss mye om de rådende syn på seksualiteten gjennom historien. I perioder og epoker har pornografi vært mer åpent og akseptert, nærmest som en del av en frodig, folkelig uttrykksmåte. Fra oldtiden finnes det mange avbildninger av samleier på leirkrukker til veggbilder i mosaikk som i Pompei. Skriftene og bildene var beregnet på det mannlige publikum, for å stimulere den seksuelle lysten, for å bli "kåt", for å benytte et allment og hverdagslig uttrykk. Her hjemme finner man helleristninger med avbildninger av mansfigurer med erigert penis, og vikingene skrev pornografiske ord på veggene sine,

Men tilbake til den greske og romerske antikken hvor det var en utbredt toleranse for forskjellige former for seksuell atferd, også homoseksualitet. Toleransen gjaldt imidlertid de frie menns seksualitet; frie, gifte kvinner skulle først og fremst føde sin manns barn, og selv om det ble tolerert at frie menn hadde seksuelt samkvem med mannlige og kvinnelige slaver eller prostituerte, måtte kvinnene unngå seksuell løssluppenhet da dette var et tegn på manglende selvbeherskelse.

Selve ordet pornografi har også gresk opphav og er satt sammen av porne "skjøge" og graphein "skrift". "Skjøgeskrift" gir jo ingen mening for oss i dag, men antyder likevel i sin opprinnelse at det fantes allerede fra antikken, skrifter om kvinner som ble betraktet som "skjøger". En "skjøge" var en kvinne som begikk seksuelle handlinger for penger. Disse seksuelle handlingene hadde "skjøgen" hovedsakelig med menn, og dette var seksualitet løsrevet fra ekteskap og reproduksjon.

Sex selger. Vi mennesker har vært opptatt av sex i alle tider og helt siden pornografi ble allment tilgjengelig, har den vært utpekt som en samfunnsfare, ikke minst på religiøst grunnlag: pornografien fremmer umoral, truer ekteskapet og fører til seksualforbrytelser. Det er foreløpig ikke funnet vitenskapelig belegg for slike årsakssammenhenger. Det er ingen undersøkelser som viser at vanlig porno er skadelig, da det er snakk om en svært privat og intim aktivitet, som også gir nytelse og spenning. Noen ganger kan porno til og med gi opplysning og informasjon, med svært lav risikoterskel.

Professor i kriminologi Berl Kutchinsky ble internasjonalt kjent for sine studier om pornografiens påvirkning på oss mennesker. I løpet av en 20 års periode utførte han et omfattende forskningsarbeid på tall og statistikk fra politi og rettsvesen i Danmark, Sverige og den gang Vest tyskland som var de første landene i verden som avkriminaliserte hardporno. Han fant ut at en økt tilgang til porno slett ikke førte til økt seksuell vold i

samfunnet. Det han derimot fant ut var at enkelte typer forbrytelser hadde en tilbakegang, blant annet gikk antallet tilfeller av sexovergrep mot barn ned i hans eget land Danmark.

Det er viktig å få et bevisst forhold til porno, at vi vet hva vi snakker om, hva konsekvensene av porno kan bli, uten verken å fremstille det mer snuskete eller bedre enn det denne formen for underholdning er.

God helg Telemark.